

Damian Walczak, Bożena Kołosowska, Dorota Krupa

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

**DOPUSZCZALNY POZIOM ZADŁUŻENIA
JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
W ŚWIETLE NOWEJ USTAWY O FINANSACH
PUBLICZNYCH**

Streszczenie: Dotychczas obowiązujące rozwiązania w zakresie określania dopuszczalnego zadłużania się jednostek samorządu terytorialnego wymagały zmian. Nowa ustawa o finansach publicznych z 2009 r. zamieniła sztywno określone limity na progi ustalane indywidualnie. Indywidualny wskaźnik zadłużenia będzie obowiązywał od 2014 r. i będzie obliczany na podstawie danych z lat 2011-2013. Jednakże zarówno stare, jak i nowe rozwiązania mają wiele wad. W związku z tym konieczne jest rozważenie kolejnych zmian w tym zakresie. Wprowadzenie jakichkolwiek zmian wymaga jednak szczególnej rozwagi. Doprecyzowanie przyszłych rozwiązań może wywołać następną, zapewne niepotrzebną, publiczną debatę na temat wad w proponowanych poprawkach.

Słowa kluczowe: finanse publiczne, zadłużenie, samorząd terytorialny.

1. Wstęp

Określenie wysokości dopuszczalnego deficytu w jednostkach samorządu terytorialnego (JST) jest istotne nie tylko dla mieszkańców jednostki, na rzecz których świadczy ona usługi publiczne, ale również dla całego sektora finansów publicznych. Utrata wypłacalności przez jednostkę mogłaby skutkować dezorganizacją systemu usług publicznych należnych mieszkańcom. Jednocześnie należy podkreślić, iż jednym z elementów składających się na dług publiczny jest coroczny deficyt sektora finansów publicznych, czyli m.in. deficyt JST. Rosnący deficyt JST może wpływać negatywnie na rozwój całego kraju oraz skutkować próbami przerwania negatywnych decyzji finansowych władz lokalnych na władze państwowe, czyli na barki ogółu podatników. Należy oczekiwać, że władze centralne nie pozwoliłyby na zaprzestanie świadczenia usług publicznych nawet na niewielkim terytorium kraju [Uchwała 2009, s. 3].

Z jednej strony celem zmniejszenia wspomnianego deficytu należałoby radykalnie ograniczyć możliwość zadłużania się JST. Uniemożliwiłoby to pojawienie się ewentualnych przyszłych problemów finansowych JST, przez które mogliby ucier-

pieć zarówno mieszkańcy, jak i opinia (wiarygodność kredytowa) o potencjalnej sytuacji finansowej innych jednostek. Jednak z drugiej strony możliwość korzystania z zewnętrznych źródeł finansowania pozwala np. na zwiększenie absorpcji środków unijnych i rozwój lokalnych inwestycji [Galiński 2011].

Celem artykułu jest przedstawienie obowiązujących oraz planowanych od 2014 r. zasad określania maksymalnego poziomu zadłużenia JST. W artykule zostaną również przedstawione wady oraz zalety obu rozwiązań.

2. Dotychczasowe rozwiązania w zakresie określania dopuszczalnego zadłużenia JST

Zgodnie z art. 170 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych [Ustawa 2005] łączna kwota długu JST na koniec roku budżetowego nie może przekraczać 60% dochodów tej jednostki w danym roku budżetowym, a w trakcie roku budżetowego – 60% planowanych dochodów na koniec każdego kwartału. Natomiast w art. 169 ust. 1 i 2 te same ustawy określono, że łączna kwota zobowiązań przypadających do realizacji w danym roku budżetowym, z tytułu spłat kredytów i pożyczek, wykupu wyemitowanych przez JST papierów wartościowych (raty + odsetki) oraz zobowiązań wynikających z udzielonych przez nie poręczeń i gwarancji, nie może przekroczyć 15% planowanych na dany rok budżetowy dochodów JST lub 12%, gdy państwowy dług publiczny w relacji do PKB przekracza 55%¹. Wskazane rozwiązania obowiązują do końca 2013 r. [Przybylska 2009, s. 214-217].

Jednocześnie warto wskazać, iż środki pochodzące z zewnętrznych źródeł finansowania JST mogły przeznaczyć na [Ustawa 2005, art. 82]:

- a) pokrycie występującego w trakcie roku przejściowego deficytu budżetowego,
- b) finansowanie planowanego na koniec roku deficytu budżetowego,
- c) spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych kredytów i pożyczek.

3. Proponowane rozwiązania w zakresie określania dopuszczalnego zadłużenia JST

Możliwość zadłużania się JST od 1 stycznia 2011 r. kształtuje się zdecydowanie odmiennie². Począwszy od tego roku, na podstawie art. 242 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych* [Ustawa 2009 – dalej u.f.p.] organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie będzie mógł uchwalić budżetu, w którym

---

¹ Po przekroczeniu dopuszczalnych poziomów Prezes Rady Ministrów ma prawo wprowadzić komisarza rządowego do jednostki.

² Podobnie jak w przypadku obecnie obowiązującej ustawy o finansach publicznych również w przypadku ustawy z 2005 r. plany jej modyfikacji były formułowane jeszcze przed datą jej wejścia w życie (szerzej [Wiśniewski 2010, s. 339]).

planowane wydatki bieżące (przez wydatki bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego rozumie się wydatki budżetowe niebędące wydatkami majątkowymi – art. 236 ust. 2 u.f.p.) są wyższe niż planowane dochody bieżące (przez dochody bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego rozumie się dochody budżetowe niebędące dochodami majątkowymi – art. 235 ust. 2 u.f.p.) powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki³.

W art. 243 wspomnianej ustawy wprowadzono również tzw. indywidualny wskaźnik zadłużenia dla jednostek samorządu terytorialnego, który będzie obowiązywał od 1 stycznia 2014 r. Wskaźnik ten zastąpi wskaźnik zadłużenia obowiązujący obecnie. Nowe rozwiązanie odchodzi od jednakowych ograniczeń dla wszystkich jednostek na rzecz wskaźnika wyliczanego indywidualnie [Hellich 2010, s. 14].

Granica wielkości środków, które samorząd będzie mógł przeznaczyć w danym roku na obsługę długu publicznego, jest wskaźnik wyliczony jako relacja nadwyżki dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi, powiększona o dochody ze sprzedaży majątku, do dochodów ogółem.

$$\left(\frac{R + O}{D}\right)_n \leq \frac{1}{3} \times \left(\frac{Db_{n-1} + Sm_{n-1} - Wb_{n-1}}{D_{n-1}} + \frac{Db_{n-2} + Sm_{n-2} - Wb_{n-2}}{D_{n-2}} + \frac{Db_{n-3} + Sm_{n-3} - Wb_{n-3}}{D_{n-3}} \right), \quad (1)$$

gdzie: R – planowana na rok budżetowy łączna kwota z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek oraz wykupu wyemitowanych papierów wartościowych; O – planowane na rok budżetowy odsetki od kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych papierów wartościowych oraz spłata kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji; D – dochody ogółem budżetu w danym roku budżetowym; Db – dochody bieżące; Sm – dochody ze sprzedaży majątku; Wb – wydatki bieżące; n – rok budżetowy, na który ustalana jest relacja; $n - 1$ – rok poprzedzający rok budżetowy, na który ustalana jest relacja; $n - 2$ – rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata; $n - 3$ – rok poprzedzający rok budżetowy o trzy lata.

W toku prac nad zmianami w zakresie określania maksymalnego zadłużenia JST w stosowaniu zapisów art. 243 wprowadzono okres przejściowy. Pierwotne założenia zmierzały do zastosowania nowego wskaźnika od 2011 r., wówczas wskaźnik ten obliczany byłby na podstawie wielkości historycznych (lata 2008-2010), których to jednostki nie mogą już kontrolować (zmienić). Ostatecznie nowy wskaźnik będzie obowiązywał od 2014 r. i obliczany będzie na podstawie danych z lat 2011-2013.

³ Zapis ten w dużym zakresie ograniczy swobodę stanowienia budżetu przez JST, bowiem budżet tych jednostek często wykazywał nadwyżkę wydatków bieżących nad dochodami bieżącymi. W latach 2007-2009 aż 551 (19,6%) JST nie pokrywało wydatków bieżących dochodami bieżącymi [Woźniak 2010, s. 55; Głębski 2010, s. 18].

Zarządy poszczególnych JST mogą mieć wymierny wpływ na dane ze wskazanego okresu, tworząc budżety na kolejne lata [Woźniak 2010, s. 54]⁴.

Tabela 1. Rozkład indywidualnego limitu zadłużenia według szczebli samorządu terytorialnego

Średnia ($Db + Sm - Wb/D$) za 2007-2009		Gminy	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwa	Polska
poniżej 0%		16		23		39
od 0% do 15%	0%-5%	164	2	118		
	5%-10%	722	14	140		
	10%-15%	829	29	28	2	
0%-15% suma		1715	45	286	2	2048
powyżej 15%	15%-20%	457	15	4	11	
	20%-25%	140	5	1	2	
	powyżej 25%	85			1	
powyżej 15% suma		682	20	5	14	721
Razem JST		2413	130	314	16	2808

Źródło: opracowanie własne na podstawie [Wstępna informacja... 2010, s. 4].

W sytuacji, w której wspomniane przepisy obowiązywałyby od 2010 r., 39 jednostek nie mogłoby dokonywać spłat zaciągniętych już zobowiązań, a 721 jednostek (aż 14 województw) mogłoby dokonywać corocznych spłat (raty kapitałowe i odsetki) wyższych niż określone obecnie 15% osiągniętych dochodów. Jednocześnie aż 886 gmin musiałoby dokonywać spłat niższych niż 10%. Sytuacja ta mogłaby być odebrana jako ingerencja władz w potencjalny rozwój JST przez wpływ na możliwość zaciągania zobowiązań finansowych [Głębski 2010, s. 21] (tab. 1).

4. Wady i zalety obecnych i proponowanych rozwiązań

Najpoważniejszą wadą obu ograniczeń zawartych w ustawie o finansach publicznych z 2005 r. jest sztywne ustalenie możliwości zadłużania się JST. Wskaźniki te obowiązują do końca 2013 r., chociaż ustawa jako cały akt prawny została uchylona. Dopuszczalny poziom zadłużenia nie zależał ani od wielkości budżetu, ani od specyfiki danej jednostki, co mogło mieć wpływ na zdolność JST do regulowania swych zobowiązań. Bardzo często rozwiązanie to nie tylko ograniczało, ale wręcz uniemożliwiało rozwój tychże jednostek. Szczególnie, że ustawowe pułapy zadłużenia odnosiły się do dochodów ogółem, czyli do dochodów bieżących i dochodów ka-

⁴ Wskaźnik indywidualny nie będzie obliczany na podstawie danych za 2010 r., ponieważ jest to pierwszy rok obowiązywania nowej ustawy o finansach publicznych i potraktowano go jako rok przejściowy (dostosowawczy).

piłałowych, które charakteryzują się dużą niesystematycznością [Przybylska 2009, s. 216].

Jedną z podstawowych wad nowego sposobu obliczania dopuszczalnego zadłużenia JST jest ograniczenie wykorzystywania przez jednostki środków z Unii Europejskiej do finansowania zadań inwestycyjnych [Uchwała 2010]⁵.

Sytuacje te zaprezentowano na przykładzie. Załóżmy, że dwie gminy osiągają dochody bieżące na poziomie 25 mln zł, przy wydatkach bieżących 15 mln zł. Pierwsza z gmin uzyskiwała jednak przez 3 lata środki unijne w wysokości 15 mln zł (dochody majątkowe). Obie gminy zamierzają zaciągnąć kredyt na 10 lat oprocentowany na 10% rocznie.

W przypadku pierwszej z gmin maksymalne roczne raty i odsetki będą wynosić (na podstawie wzoru 1)

$$6,25 \text{ mln zł} = 25 \times 0,25 = 25 \times \frac{1}{3} \times \left(\frac{25-15}{40} + \frac{25-15}{40} + \frac{25-15}{40} \right).$$

Zatem kredyt może wynosić maksymalnie 31,25 mln zł, przy corocznym wydatkowaniu 3,125 mln zł na spłatę raty kredytu (31,25/10 lat) i kwoty w tej samej wysokości na spłatę odsetek (31,25 × 0,1).

Druga gmina, która nie była w stanie zdobyć z Unii Europejskiej środków na rozwój, będzie mogła skorzystać z finansowania większym kredytem. Gmina ta będzie mogła spłacać rocznie maksymalnie

$$10 \text{ mln zł} = 25 \times 0,4 = 25 \times \frac{1}{3} \times \left(\frac{25-15}{25} + \frac{25-15}{25} + \frac{25-15}{25} \right).$$

Kredyt może więc wynosić maksymalnie 50 mln zł, przy corocznym wydatkowaniu 5 mln zł na spłatę raty kredytu (50/10 lat) i kwoty w tej samej wysokości na spłatę odsetek (50*0,1).

Zgodnie z zaprezentowanym przykładem jednostki, które będą w stanie w latach 2011-2013 pozyskać istotne środki z UE, mogą zostać za to „ukarane” już w 2014 r., kiedy będą określać po raz pierwszy, na podstawie nowych przepisów, nowy maksymalny poziom zadłużenia.

Poważnym błędem zastosowanych rozwiązań w nowej ustawie jest brak uwzględnienia w liczniku przychodów (dodatkowo kwoty w liczniku zwiększają wartość indywidualnego wskaźnika zadłużenia), które nie zwiększają długu, np. nadwyżki budżetowej lub wolnych środków, według stanu na 31 grudnia roku poprzedzającego rok wyliczenia wskaźnika [Woźniak 2010, s. 56].

Do istotnych wad można zaliczyć oparcie nowego wskaźnika na nadwyżce operacyjnej (dochody bieżące minus wydatki bieżące), która szczególnie w warunkach kryzysu finansowego może być trudna do osiągnięcia. W dużym zakresie wpływ na osiągnięcie tejże nadwyżki mają m.in. zmniejszające się w okresie kryzysu docho-

⁵ Z tego m.in. powodu Strona Samorządowa Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego zasugerowała przedłużenie *vacatio legis* na wprowadzenie nowych zasad określających maksymalne zadłużenie do 2020 r. [Protokół... 2010, s. 13].

dy podatkowe, zarówno dochody z podatków lokalnych (np. podatek od środków transportowych), jak i dochody z tytułu udziału w podatkach dochodowych od osób fizycznych i prawnych.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę na fakt, iż zgodnie z nowymi rozwiązaniami wartość indywidualnego wskaźnika zadłużenia JST wzrasta w miarę wzrostu dochodów z tytułu sprzedaży majątku komunalnego. Takie rozwiązanie może niewątpliwie zachęcać gminy do sprzedaży również niezbędnego mienia samorządowego celem zwiększenia swojej zdolności kredytowej⁶. Może to prowadzić do zaciągania kolejnych dopuszczalnych kredytów, co z kolei wiąże się z koniecznością dalszej poprawy indywidualnego wskaźnika zadłużenia itd.⁷

Nowy limit opiera się na podwójnym liczeniu kosztów obsługi długu. Występują one zarówno po lewej stronie wzoru, jako planowane koszty obsługi długu, jak i po prawej stronie wzoru, jako wykonane koszty obsługi długu, i są wliczane do wydatków bieżących. Zapewne dwukrotne uwzględnianie tej samej pozycji w jednym wzorze nie poprawia jego przejrzystości i zrozumienia.

Pozostaje jeszcze kwestia odnoszenia wspomnianego wskaźnika do danych historycznych, a nie do prognozy wieloletniej. Opierając się na danych historycznych, zakłada się pewną niezmienność dochodów i wydatków bieżących, co najczęściej jest nierealne [Hellich 2010, s. 14].

Należałoby również zastanowić się nad prawdopodobnym uwzględnieniem we wskaźniku sytuacji ekonomicznej regionu (dochód na mieszkańca, PKB na mieszkańca itp.). Sytuacja ta w dużym zakresie rzutuje na kwestie finansowe danej jednostki, na możliwości rozwoju, zwiększenia potencjalnych dochodów, np. poprzez podniesienie podatków lokalnych. Określenie maksymalnego poziomu zadłużenia ma gwarantować stabilną sytuację finansową jednostki w przyszłości. Przyszłości, która nie zależy tylko od działań władz poszczególnych jednostek, lecz również od uwarunkowań zewnętrznych⁸.

5. Zakończenie

Rozwiązania w zakresie określania dopuszczalnego poziomu zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego wynikające z ustawy o finansach publicznych z 2005 r.

⁶ Podobna sytuacja może mieć miejsce w przypadku otrzymania przez JST bardzo wysokiej, jednorazowej dotacji majątkowej, która uwzględniona w liczniku nowego wzoru istotnie może zwiększyć dopuszczalny poziom zadłużenia.

⁷ W skrajnych przypadkach może dojść np. do sprzedania siedziby Urzędu Gminy (Powiatu, Miasta), a następnie do jej wynajmowania od nabywcy. Taki krok może podnieść dopuszczalny poziom zadłużenia przez trzy kolejne lata, jednak długoterminowo zapewne może oddziaływać wyłącznie negatywnie na sytuację finansową JST.

⁸ Na kondycję finansową jednostki wpływa również tzw. władztwo podatkowe. Jednostki, które mają możliwość kształtowania dochodów własnych w postaci podatków i opłat lokalnych (głównie gminy i miasta), powinny być w procesie ustalania dopuszczalnego zadłużenia traktowane w sposób odmienny [Filipiak 2010, s. 329].

odnosiły się wyłącznie do sztywnych poziomów narzuconych ustawowo. Wielkości te określone jednakowo dla wszystkich podmiotów, bez względu na ich formę (np. gminy wiejskie i miasta wojewódzkie) oraz wielkość budżetu, nie odzwierciedlały specyfiki konkretnych podmiotów i często mogły blokować ich rozwój. Jednocześnie obawa przed wprowadzeniem komisarza w JST determinowała zarząd jednostki do kontrolowania bieżącego zadłużenia.

Ustawa o finansach publicznych z 2009 r. wprowadziła nowe zasady określania dopuszczalnego poziomu zadłużenia JST. Nowe rozwiązania, znacznie lepsze od wcześniej wspomnianych, również mają wiele wad.

Jedną z nich jest zapewne „karanie” gmin za umiejętność korzystania ze środków unijnych. To właśnie gminy, które będą korzystać ze środków unijnych, od 2014 r. będą mogły przeznaczać znacznie niższe środki na spłatę rat kapitałowych i odsetek od swych zobowiązań. Należy podkreślić, że na lata 2011-2013 przypada koniec 7-letniego okresu budżetowania UE i zakończenie wielu współfinansowanych z Unii dużych inwestycji samorządowych⁹.

Proponowany nowy wskaźnik zadłużenia będzie odnosił się wyłącznie do danych historycznych, co zapewne w dużym zakresie nie będzie odzwierciedlać prawdopodobnej przyszłej sytuacji finansowej.

Reasumując, można stwierdzić, że indywidualny wskaźnik zadłużenia, który będzie obowiązywał od 2014 r., już teraz wymaga pewnych zmian i dostosowań. Przy wprowadzaniu tych zmian należałoby odpowiedzieć na kilka istotnych pytań. Czy na pewno wprowadzamy lepsze rozwiązania, akceptowane przez wszystkie zainteresowane strony? Czy w dostateczny sposób przeprowadzono konsultacje społeczne? Czy zbyt częste zmiany obowiązujących przepisów prawnych, nawet na lepsze, mają sens (zgodnie z zasadą stabilnego i bezpiecznego prawa)?

Literatura

- Filipiak B., *Ograniczenia i uwarunkowania w zaciąganiu długu w jednostkach samorządu terytorialnego w świetle zmian systemowych*, [w:] *Dylematy i wyzwania finansów publicznych*, T. Juja (red.), Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu nr 141, UE, Poznań 2010.
- Galiński P., *Forfeiting otwiera nowe możliwości finansowania inwestycji w samorządach*, <http://www.lex.pl>, 10.01.2011.
- Głębski A., *Hipotetyczny limit poziomu spłat zadłużenia na 2010 r. w świetle ustawy o finansach publicznych*, „Finanse Komunalne” 2010 nr 6.
- Hellich E., *Nowa ustawa o finansach publicznych*, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2010.
- Protokół z posiedzenia plenarnego Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego w dniu 28 lipca 2010 r., <http://www.kwrist.mswia.gov.pl>, 8.01.2010.
- Przybylska J., *Zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego w projekcie ustawy o finansach publicznych*, [w:] *Finanse 2009 – teoria i praktyka: Finanse publiczne II*, B. Filipiak, B. Walczak (red.), Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2009.

⁹ Może to być ostatni korzystny okres z punktu widzenia finansowania polskich JST.

- Wiśniewski M., *Nowe podejście do limitowania jednostek samorządu terytorialnego w Polsce*, [w:] *Dylematy i wyzwania finansów publicznych*, T. Juja (red.), Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu nr 141, UE, Poznań 2010.
- Woźniak D., *Ograniczanie możliwości zadłużania się jst*, „Finanse Publiczne” 2010 nr 6.
- Wstępna informacja o wykonaniu budżetów JST za lata 2007-2009 w ujęciu art. 242 i 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych*, Krajowa Rada RIO, http://www.rio.gov.pl/modules/Uploader/upload/Analiza_JST_art242_243_za_2007_2009.pdf, 10.12.2010.
- Uchwała nr 93/2009 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu z 25 listopada 2009 roku w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały nr LIII/452/2009 Rady Gminy Świdnica z dnia 29 października 2009 r. w sprawie współdziałania przy realizacji zadania „Budowa i modernizacja dróg lokalnych – powiatowych i gminnych”, http://www.wroclaw.rio.gov.pl/bip/dok_uchwaly/0930919072.pdf, 5.01.2010.
- Uchwała nr 10/2010 Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych z dnia 16 czerwca 2010 r. w sprawie wystąpienia do Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej Sejmu RP o wystąpienie z projektem nowelizacji art. 243 i art. 72 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r., www.rio.gov.pl/modules/Uploader/upload/uchwala_10_2010_KRRIO.pdf, 2.01.2011.
- Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o *finansach publicznych*, (DzU 2005 nr 249, poz. 2104 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych* (DzU 2009 nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

JUSTIFIABLE DEBT LEVEL OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN THE LIGHT OF NEW LAW OF PUBLIC FINANCE

Summary: In order to rectify the burgeoning debts of the local government units new solutions have to be found. The new law of public finance from 2009 changed the approach and applications significantly from very constrictive to more flexible. The present regulations will stay in force until 2014. All the data acquired from 2011-2013 will be relevant to future calculations of the new law. However, both old and new regulations are flawed. Therefore, considering the outcome of these changes to the new law further improvements will have to be made.